

Studier, Thorax och Finska Läkaresällskapet

RASMUS OLANDER

Thorax och Sällskapet har länge haft ett väldigt nära samarbete, och vår medicinarklubb kan skatta sig lycklig för att Sällskapet tagit hand om oss så väl. Utan Sällskapet skulle Thorax inte vara den förening den är i dag. Ett konkret exempel på vårt samarbete är den lokal Sällskapet och Thorax delar, det vill säga Annexet. Thorax är i en mycket privilegierad ställning bland studentföreningarna i Helsingfors då vi, tillsammans med Sällskapet, äger en lokal i Mejlans.

SKRIBENTEN

Rasmus Olander är medicine kandidat. Han är ordförande för Medicinarklubben Thorax och fjärde årets medicine studerande, som har tagit ett sabbatsår för att engagera sig i styrelsen för Studentkåren vid Helsingfors universitet.

Studieliv och medicinstudier

Studielivet och Medicinarklubben Thorax verksamhet präglas starkt av Finska Läkaresällskapets närvaro. Under studietiden ökar denna närvaro så småningom bland medicinarna. De två första åren är Sällskapets närvaro främst symbolisk, men med tiden konkretiseras Sällskapet med en egen identitet och uppskattat fortbildningssyfte.

En medicinarens bana inleds redan innan de medicinska studierna börjar. Urvalsprovet är den första stora prövningen som avklaras, och det är i sig en viktig del av identitetsbyggandet, då det är ett gemensamt hinder som varje medicinare övervunnit. Dessutom knyts de första thoracala vänskapsbanden redan på Thorax prepkurs, som varje år genomgås av cirka en tredjedel av de nyantagna medicinarna. I dag har en typisk medicinare sökt till fakulteten åtminstone en gång tidigare.

När urvalsprovet väl är avklarat kommer givetvis fakultetens antagningsbrev hem till varje blivande medicine studerande, och med det följer instruktioner från Thorax för hur de nya thoracalerna ska gå till väga för att så lätt som möjligt bli en del av den thoracala gemenskapen. Allra först bemöts de på jungfruträffen, där verksamheten presenteras

för de nya medicinarna. Därefter debuterar jungfrurna inför klubben på Jungfrukaffet, där de äldre thoracalerna lär känna de nya studenterna. De senaste åren har de nya studenterna även välkomnats av fakulteten på en kvällstillställning på Annexet, där den svenska studielinjens professorer, lärare, förvaltningspersonal samt Thorax och FLS presenterats (Bild 1).

Antalet intagna studenter har ökat betydligt de senaste åren, från exempelvis 31 antagna 2006 till 39 antagna studenter 2015. I och med den svenska studielinjen i odontologi som inrättades 2001 överskrider antalet thoracaler som tas in varje år in toto 40. I klubbens verksamhet syns det när antalet aktiva thoracaler har ökat, trots att det totala medlemsantalet varit någorlunda stabilt kring dryga 200 personer. Chansen är stor att den nyintagna medicinaren aktiveras i klubben, antingen som barmästare eller värdinna. Årligen väljs ungefär tio förstaårsstudenter till dessa ansvarsuppdrag, vilket motsvarar kring tio procent av hela kursen. Utöver detta samlas ettorna efter varje sittning för att gemensamt städa Annexet under disponentens övervakning. De enda undantagen är kräftsivan och sillfrukosten på första maj, då tvåorna respektive treorna städar efter, samt herrmiddagen och damlunchen, då representanterna för det arrangerade könet städar. Genom dessa gemensamma upplevelser som ettorna delar byggs en distinkt identitet upp. Thorax hör till de föreningar i Helsingfors som har den starkaste identiteten, mycket tack vare att vi engagerar en betydande andel av våra medlemmar. Den thoracala identiteten består trots fler medlemmar.

Det ökade antalet studenter är någonting som givetvis inverkar på de nya medicinarnas

Bild 1. Entrén till Thorax pryds av en thorax, upphängd av Stefan Federley och Björn von Alftan under sillfrukosten i samband med spexets 50-årsjubileum.

studier. De två första åren är studenterna indelade i grupper för problembaserade studier enligt språk. Antalet svenska studenter varierar en del år för år. Speciellt i de svenska grupperna kan detta leda till antingen väldigt små eller alltför stora grupper om antalet studenter är på gränsen, eftersom det inte riktigt är lönt att skapa en ny grupp men inte heller värt att skapa för stora grupper. En eventuell lösning på detta kunde vara att ge de studenter på den finska studielinjen som vill ta del av den svenska undervisningen så kallade utfyllnadsplatser för att göra antalet studenter i grupperna konstant. Samma princip kunde tillämpas för de kliniska grupperna under den kliniska studieperioden, där problemet kvarstår när studenter tar sabbatsår eller återkommer till studierna. Det finns ett intresse för det svenska bland studenterna på den finskspråkiga studielinjen och intresset kunde tas tillvara genom att frivilliga studenter integreras i de svenska grupperna, om utfyllnadsplatser finns.

Medicinsk svenska och undervisningsspråk

I dagsläget går runt 40 procent av undervisningen vid den svenska studielinjen i medicin på svenska. Både de prekliniska och kliniska studentgruppernas interna umgängesspråk är svenska, vilket möjliggör

för studenterna att utveckla ett medicinskt ordförråd på svenska. Den medicinska svenskan utvecklas främst i diskussioner med de kliniska lärarna, som inte endast behärskar de medicinska termerna utan även de allmänspråkliga begreppen på svenska.

Vid den svenska studielinjen i odontologi är andelen svensk undervisning betydligt mindre. Enskilda professorer och lärare gör ett stort arbete för svenskan, men trots det saknas svensk terminologi på de flesta kurserna. Eftersom de odontologiska lärarna och patienterna till en mycket stor del är finskspråkiga och vetenskapens språk är engelska, är det studenterna själva som enligt eget intresse måste söka fram de svenska medicinska och allmänspråkliga orden och begreppen. Det utbildas alltså svensk-kunniga tandläkare, men med varierande kunskaper i odontologisk svenska. Odontologiska Samfundet i Finland, Läkaresällskapets motsvarighet, arbetar för närvarande med att skapa en finsk-svensk odontologisk ordlista. Det är universitetet som måste se till att den odontologiska svenskan integreras i undervisningen.

Ansvarsuppdrag och intressebevakning

När studierna fortskrider ändras ansvarsuppdragen på Thorax. De flesta åtar sig ett annat

Bild 2. Scen ur Thorax 60-årsjubileumsspex Lalli.

större ansvarsuppdrag på klubben, till exempel inom spexet, inom mentorverksamheten eller i styrelsen, under det andra eller tredje året (Bild 2). Aktiviteten i ansvarsposterna avtar dock ofta från och med det fjärde året. Men också de äldre thoracalerna brukar aktivt hjälpa till på klubben, till exempel i samband med kulissbyggnation för spexet eller herrmiddagen och damlunchen. De som stannar kvar i klubbens funktionärsposter engagerar sig ofta som förtroendevalda i olika organ, där de arbetar för att föra fram de svenska studenternas intressen.

Thorax kämpar för sina medlemmars intressen på flera olika fronter. Majoriteten av våra förtroendevalda sitter som representanter i olika organ i fakulteten och som studentrepresentanter i förvaltningen, så kallade hallopeder (från finskans förkortning halloped för "hallinnon opiskelijaedustaja"). Det finns bestämmelser om studentrepresentation i universitetslagen och de innebär att studenterna kan delta på alla nivåer av fakultetens beslutsfattande. Detta gäller inte bara beslut som direkt berör undervisningen utan även de beslut som berör ekonomiska frågor. Vi samarbetar mycket med våra finska systerföreningar Lääketieteenkandidaattiseura

och Hammaslääketieteenkandidaattiseura i dessa organ.

Ett annat förtroendeuppdrag som ofta innehas av äldre thoracaler är styrelseuppdrag i Finlands Medicinarförbund. Traditionellt har Thorax representerats av en styrelseledamot i förbundsstyrelsen. Förbundet arbetar med riksomfattande intressebevakning och är även i mångt och mycket medicinarnas röst gentemot Läkarförbundet. I dessa frågor brukar Helsingforsföreningar hålla samman, och Thorax brukar framför allt lyfta fram den svenska aspekten.

Thoracaler har även aktivt tagit del i studentkårens verksamhet, och thoracaler från olika årskurser representerar klubben i delegationen för studentkåren samt i studentkårens utskott. I studentkåren representeras de svenska föreningarna av en gemensam gruppering med namnet Svenska nationer och ämnesföreningar. Där samarbetar medicinarna mycket med juristerna, och thoracalerna har ofta varit en drivande kraft inom grupperingen. Hösten 2016 går studentkåren till delegationsval, och vår förhoppning är att det thoracala inslaget ska öka med två thoracala delegater.

Medicinska tidskrifter

Intresset för medicin byggs upp i takt med att kurserna blir fler och thoracalerna förvärvar större medicinsk kompetens. Läkartidningen och Duodecim skickas hem till alla studenter redan från och med första året. Från och med tredje årskursen börjar kandidaterna visa större intresse för tidskrifterna allt eftersom de klarat av det kursinnehåll som artiklarna berör. – Det är också just då, vid den mest mottagliga tidpunkten, som Sällskapets Handlingar skickas hem till kandidaterna. Speciellt uppskattade bland kandidaterna är de kliniska artiklarna i Handlingarna, som förutom att de friskar upp minnet med detaljer som glömts bort efter tentamina även ger studenterna en möjlighet att förbättra sin kliniska medicinska svenska.

Bild 3. Thorax ordförandeklubba donerades 2012 av Finska Läkaresällskapet och är en stark symbol för den ömsesidiga samhörigheten. Den tidigare ordförandeklubban, tillverkad under en mer liberal tid, i revben och bröstkota hade kommit bort åtskilliga år tidigare.

Avslutningsvis

Sällskapet är således närvarande under hela studietiden (Bild 3). Samarbete mellan Sällskapet och Thorax sker på flera plan, bl.a. har Thorax en representant i Sällskapets programkommitté. Dessutom sitter ordföranden i Thorax med på Sällskapets styrelsemöten. Varje thoracal stiftar personlig bekantskap med Sällskapet under den tredje årskursen, då de tas in som ledamöter i Sällskapet. Denna tradition uppskattas högt bland thoracalerna och såväl intagningskvällen som därpå följande middag besöks av nästan varje thoracal på kursen. Sällskapets inslag i det thoracala livet är starkt bundet till det årligen återkommande FLS-Thorax-mötet samt Sällskapets Handlingar. Det gemensamma mötet brukar vara välbesökt av tho-

racalerna och i synnerhet de unga forskarnas föredrag är omtyckta. Sällskapets inslag förblir sedan konstant under de senare studieåren, och början till en ny tradition bland de utexaminerade thoracalerna kan kanske redan anas. Sällskapets årsfest har nämligen alltmer blivit ett tillfälle för licentiater att träffa sina gamla kurskamrater.

Rasmus Olander
rasmus.olander@helsinki.fi